

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут філософський

Кафедра соціальної психології та психології розвитку

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вікова та педагогічна психологія

Рівень освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма 014 Середня освіта (математика)

Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

**Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від “12” вересня 2019 р.**

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Вікова та педагогічна психологія
Викладач (-і)	Сметаняк Владислав Ігорович
Контактний телефон викладача	0506741070
Е-mail викладача	smetvlad@ukr.net
Формат дисципліни	2. Цикл професійної підготовки 2.1 Обов'язкові дисципліни 2.1.1 Теоретична підготовка
Обсяг дисципліни	90 год.; кількість кредитів ECTS – 3
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Щовівторка 10.30-11.15
2. Анотація до курсу	
Навчальна дисципліна «Вікова та педагогічна психологія» покликана сформувати у студентів знання про основні закономірності психічного розвитку людини на різних вікових етапах її життя; розкрити особливості психічного розвитку та формування особистості, насамперед у процесі навчання і виховання; забезпечити оволодіння діагностичними та формувальними методами педагогічної та вікової психології та домогтися опанування студентами основними формами, методами і прийомами психолого-педагогічної роботи з наступниками щодо їх розвитку, а також методами самопізнання і саморозвитку	
3. Мета та цілі курсу	
Мета дисципліни: отримання студентами системних знань про психологічні закономірності процесу засвоєння людиною соціального досвіду, передусім в умовах навчально-виховного процесу, психологічні особливості професійної діяльності вчителя. Завданнями вивчення дисципліни є: засвоєння теоретичних та методологічних знань вікової та педагогічної психології на різних етапах їх розвитку; розуміння психологічних механізмів навчання та виховання; засвоєння сучасних напрямів, основних технік та методів педагогічної психології розкриття психологічних закономірностей розвитку особистості в онтогенезі з врахуванням соціальних та освітніх чинників. Її досягнення передбачає ознайомлення студентів із загальною парадигмою, концепціями та науковими школами у галузі вікової психології та прийомами використання методичного інструментарію цієї галузі в педагогічній практиці. Засвоєння законів вікового психічного розвитку особистості в онтогенезі дозволяє вчителю конструювати педагогічні ситуації та власні педагогічні впливи з врахуванням індивідуальних варіантів реалізації цих законів, розвиває професійне мислення, психолого-педагогічну компетентність та рефлексивні здібності.	
4. Результати навчання (компетентності)	
Загальні компетентності ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК-7. Здатність вчитись і бути сучасно навченим. ЗК-8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-12. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК-15. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК-16. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети. ЗК-18. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Спеціальні (фахові, предметні,) компетентності: СК-1. Наявність системи наукових знань із дисциплін фундаментальної та професійної підготовки та здатність до її застосування на практиці. СК-9. Здатність застосовувати методи навчання, методичні прийоми, технології навчання, сучасні	

технології розвитку критичного мислення, мобільного навчання, компетентісно-орієнтовані технології навчання з метою формування в учнів предметних компетентностей і ключових компетентностей до життя.

СК-10. Здатність використовувати систематизовані теоретичні й практичні знання з педагогіки, психології та методики навчання математики у вирішенні професійних завдань майбутнього вчителя.

Програмні результати навчання

РН-5 Застосувати принципи та методи навчання і виховання у педагогічному процесі.

РН-10 Демонструвати знання фактичного матеріалу шкільного курсу математики та володіння методикою її навчання.

РН-11 Володіти прийомом збору, систематизації, узагальнення і використання інформації, методами аналізу та обробки інформації та використовувати ці результати у професійній діяльності.

РН-18 Розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватись у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.

РН-19 Виявляти психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації, психологічні особливості становлення характеру учнів, розвитку їх здібностей з метою діагностики, прогнозування ефективності та корекції педагогічного процесу.

РН-21 Аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції 12	
семінарські заняття 18	
самостійна робота 60	90

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4	Середня освіта (математика)	2	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
1. Предмет завдання і методи вікової та педагогічної психології	Лекція 2 год Семінар 2 год	1, 3, 4, 7, 8	підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 6 год	5 б (вибірково, під час опитування на семінарі).	Лютий 2020
2. Розвиток особистості в дошкільному віці	Лекція 2 год Семінар 2 год	3,11, 13	підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 6 год	5 б (вибірково, під час опитування на семінарі).	Лютий 2020
3. Розвиток особистості у шкільному	Лекція 2 год Семінар 4 год	3, 5, 11, 13	підготовка конспекту семінарського	10 б (вибірково, під час	Березень 2020

віці			заняття та візуалізованої презентації, 12 год	опитування на семінарі). 30 б (тести, оцінюються всі студенти)	
4. Психологія навчання	Лекція 2 год Семінар 4 год	4, 6, 7, 12	підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 12 год	10 б (вибірково, під час опитування на семінарі).	Березень 2020
5. Психологія виховання	Лекція 2 год Семінар 4 год	2, 4, 9, 10	підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 12 год	10 б (вибірково, під час опитування на семінарі). 30 б (тести, оцінюються всі студенти)	Квітень 2020
6. Психологія педагогічної діяльності	Лекція 2 год Семінар 2 год	1,2, 8, 12	підготовка конспекту семінарського заняття та індивідуального завдання, 12 год	10 б (вибірково, під час опитування на семінарі). 20 б індивідуальні завдання, оцінюються всі студенти)	Травень 2020

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	На дев'яти семінарських заняттях студент має отримати мінімум 4 оцінки (максимум 20 балів). Два тестування дають студенту максимум 60 балів (2 x 30 балів). Індивідуальне завдання оцінюється в 20 балів. Разом можна набрати максимум 100 балів
Вимоги до письмової роботи	Студент готує індивідуальне завдання (виступ, реферат) з переліку запропонованих тем. Виступ повинен бути підготовлений згідно з вимогами до написання рефератів. На кожному семінарському занятті відводиться час для виступів кількох студентів. Студент повинен орієнтуватися в проблемі, відповідати на запитання з обраної теми. Перелік тем доступний на сайті дистанційного навчання або безпосередньо у викладача
Семінарські заняття	1. Предмет завдання і методи вікової та педагогічної психології 2. Розвиток особистості в дошкільному віці. 3-4. Розвиток особистості у шкільному віці. 5-6. Психологія навчання 7-8. Психологія виховання 9. Психологія педагогічної діяльності
Умови допуску до	Умови допуску до підсумкового контролю (залік)

підсумкового контролю	передбачають виконання студентом навчальної програми курсу з обов'язковим виконанням її складових (відвідування занять та підготовка до різних форм їх проведення)
-----------------------	--

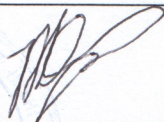
7. Політика курсу

На семінарські заняття необхідно готувати конспекти. Вітається якісна підготовка візуалізованих презентацій для відповідей на семінарські питання. Візуалізована презентація на семінарське питання не повинна перевищувати 15 слайдів. Однак слід пам'ятати, що візуалізована презентація тільки доповнює підготовлену основну відповідь студента (-ки). Політика курсу «Вікова та педагогічна психологія» передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності студента (-ки) на лекції чи семінарського заняття, отримання негативної оцінки на семінарських заняттях або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт – вівторок, 12.00 год.–13.00 год. У випадку запозичених робіт, виявів академічної недоброчесності (списування), недобропорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентові(-ці) повторно виконати необхідний вид роботи. Якщо студент не виконав якийсь вид завдань, то в підсумку отримує кількість балів меншу на відповідне значення (напр. не підготовлене індивідуальне завдання – мінус 20 балів від 100)

8. Рекомендована література

1. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посібник. / За ред. О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднічук та ін. — К.: Просвіта, 2001. — 416 с.
2. Дьоміна Г.А. Вікова та педагогічна психологія: Методичні рекомендації для практичних занять, самостійної роботи та модульного контролю знань студентів. 2-е вид., випр. і доп. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. — 56 с.
3. Заброцький М. М. Основи вікової психології. Навчальний посібник. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2001. — 112 с
4. Заброцький М. М. Педагогічна психологія. Курс лекцій. — К., 2000. — 100 с.
5. Загальна психологія: Хрестоматія: Навч. посібник. К.: Каравела, 2007. 640 с.
6. Сергєєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В. Загальна психологія. Навч. посіб. Київ «Центр учбової літератури», 2012 р. 296с.
7. Загальна психологія в таблицях і схемах : Навчальний посібник для вузів. Київ : Професіонал, 2004 . 303 с.
8. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій): Навчальний посібник. — Київ: Центр навчальної літератури, 2005. — 128 с.
9. Палеха Ю.І. , Герасимчук В.І., Шиян О.М. Основи психології та педагогіки: Навчально-методичний посібник. – 2-ге вид., доп. К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2005. 164 с.
10. Ревасевич І.С. Психологія: опорні конспекти в таблицях і схемах (для студентів економічних спеціальностей заочної форми навчання). Тернопіль: КСГД, 2007 . 60 с.
11. Савчин М. В., Василенко Л.П. Вікова психологія: Навчальний посібник. — К.: Академвидав, 2005. — 360 с.
12. Сидоренко О. Б. Практикум з вікової та педагогічної психології : навчальний посібник для студентів подвійних спеціальностей з психологією. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 262 с.
13. Токарева Н.М., Шамне А. В. Основи вікової психології : навчально-методичний посібник. Кривий Ріг, 2013 283 с.

Викладач

В. І. Сметаняк